

Wietnam

Przewodnik po rynku

Poradnik ma charakter informacyjny. Został opracowany na podstawie informacji uznanych za wiarygodne i nie stanowi wykładni ani opinii prawnej.

Opracowano na podstawie materiałów: Ambasady RP w Hanoi

(HYPERLINK "<http://www.hanoi.msz.gov.pl>" www.hanoi.msz.gov.pl)

Spis treści

I. WIETNAM INFORMACJE O KRAJU	5
1.1. Położenie geograficzne, ludność, obszar, stolica, języki urzędowe	5
1.2. Warunki klimatyczne	5
1.3. Bogactwa naturalne	6
1.4. System walutowy, kurs i wymiana	6
1.5. Religia	6
1.6. Infrastruktura transportowa	7
1.7. Obowiązek wizowy	8
1.8. Wykaz świąt państwowych	8
II. SYSTEM ADMINISTRACYJNY	9
2.1. Ustrój polityczny	9
2.2. Władza wykonawcza	9
2.3. Struktura administracji gospodarczej	10
2.4. Sądownictwo gospodarcze	11
III. GOSPODARKA	12
3.1. Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej	12
3.2. Tabela głównych wskaźników makroekonomicznych	17
3.3. Główne sektory gospodarki	18
3.4. Główni partnerzy handlowi Wietnamu i uczestnictwo w wielostronnych organizacjach o charakterze ekonomicznym	19
3.5. Relacje gospodarcze z UE	20
IV. DWUSTRONNA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA	22
4.1. Gospodarcze umowy dwustronne	22
4.2. Handel zagraniczny	23
4.3. Inwestycje	24
4.4. Współpraca regionalna	25
4.5. Współpraca samorządów gospodarczych	25
V. PROWADZENIE INTERESÓW W WIETNAMIE	26
5.1. Inwestycje bezpośrednie	26
5.2. Inwestycje pośrednie	27
5.3. Podatki	28
5.4. Podatki pośrednie	31
5.5. Cła	31
5.6. Inne podatki	31
VI. ZABEZPIECZENIE TRANSAKCJI EKSPORTOWYCH	34
6.1. Ubezpieczenia krótkoterminowych należności	34
6.2. Ułatwienia finansowania	34

I. WIETNAM INFORMACJE O KRAJU

1.1. Położenie geograficzne, ludność, obszar, stolica, języki urzędowe

Położenie geograficzne

Socjalistyczna Republika Wietnamu (SRW) znajduje się w Azji Południowo-Wschodniej, we wschodniej części Półwyspu Indochińskiego. Od północy graniczy z Chinami, od zachodu z Laosem i Kambodżą, a od wschodu i południa z Morzem Południowochińskim. Wietnam kształtem przypomina literę S i rozciąga się na długości ponad 1650 km (w najszerszym miejscu szerokość kraju wynosi 600 km, a w najwęższym zaledwie 50 km). Linia brzegowa Wietnamu, nie licząc wysp, wynosi 3260 km.

Ludność

Wietnam jest czternastym krajem na świecie pod względem liczby ludności. Liczba ludności wynosi 94,6 mln mieszkańców (2016 r.). Przyrost naturalny wyhamowuje, współczynnik dzietności wynosi 1,96, jednak nadal co roku przybywa ok. milion nowych obywateli. Mediana wieku wynosi 30,8. Wietnam oficjalnie zamieszkują 54 grupy etniczne. Ponad 85% ludności stanowią Wietowie (Kinh).

Wietnam zajmuje powierzchnię 331 211 km², która zamieszkuje ponad 90 milionów ludności. Stolicą jest Hanoi, językiem urzędowym jest język wietnamski.

1.2. Warunki klimatyczne

Wietnam leży w strefie klimatów umiarkowanego i tropikalnego. Na północy kraju panują warunki tropikalne o charakterze zwrotnikowym i monsunowym, z gorącą porą deszczową między majem i wrześniem oraz porą suchą między październikiem i marcem.

Najchłodniejszy okres przypada tam na miesiące styczeń i luty. Na południu kraju panują warunki tropikalne o charakterze podrównikowym i znacznie mniejszym zróżnicowaniu temperatur. Wybrzeże środkowe Wietnamu charakteryzuje się klimatem przejściowym między północą a południem, a rejon płaskowyżu centralnego mniejszymi opadami i stałymi, umiarkowanymi temperaturami.

1.3. Bogactwa naturalne

Główne bogactwa naturalne to węgiel, boksyty, fosfaty, ilmenit, ziemie rzadkie, magnez, chromiany, ropa naftowa, gaz ziemny, zasoby hydroenergetyczne, zasoby leśne.

1.4. System walutowy, kurs i wymiana

Oficjalną walutą Wietnamu jest dong (1 USD = 22.949 VND; 1 EUR = 23.965 VND – kursy z dnia 23/12/2016). Od 2011 r. wietnamski dong jest przywiązany do amerykańskiego dolara, przez co zachowuje się dość stabilnie. Jego wartość względem USD waha się o ok. 1%. Kurs jest kontrolowany i sterowany przez rząd. W 2015 r. dokonywano kilkakrotnej dewaluacji, m.in. w odpowiedzi na spadek wartości chińskiego juana – waluty głównego partnera handlowego Wietnamu.

Walutę na terenie Wietnamu można wymieniać w kantorach, bankach, hotelach, a także niektórych punktach sprzedaży czy usług, np. sklepach jubilerskich. W większych miastach rozpowszechnione są też bankomaty.

1.5. Religia

Wietnam zamieszkuje 6,8 mln buddystów, 5,7 mln katolików, 1,4 mln buddystów Hoa Hao, 0,8 mln kaodaistów, 0,7 mln protestantów i 1,0 mln przedstawicieli innych wyznań. Resztę ludności stanowią bezwyznaniowcy, choć niektóre źródła wskazują na większą liczbę osób wierzących.

1.6. Infrastruktura transportowa

Przejścia graniczne

Długość granic kraju to 4639 km.

Granica z Chinami liczy 1281 km. Główne przejścia graniczne to : Lao Cai (prowincja Lao Cai), Mong Cai (prowincja Quang Ninh), Huu Nghi (prowincja Lang Son), Dong Dang (przejście kolejowe w prowincji Lang Son);

Granica z Laosem liczy 2130 km, główne przejścia graniczne to: Na Meo (prowincja Thanh Hoa), Nam Can (prowincja Nghe An), Keo Nua (prowincja Ha Tinh), Lao Bao (prowincja Quang Tri), Cha Lo (prowincja Quang Binh), Po Y (prowincja Kon Tum), Tay Trang (prowincja Dien Bien);

Granica z Kambodżą liczy 1228km, przejścia graniczne znajdują się w miejscowościach: Moc Bai (prowincja Tay Ninh), Sa Mat (prowincja Tay Ninh), Tinh Bien (prowincja An Giang), Dinh Ba (prowincja Dong Thap), Xa Xia (prowincja Kien Giang), Le Thanh (prowincja Gia Lai), Vinh Xuong (przejście morskie w prowincji An Giang).

Porty lotnicze

Największe porty lotnicze w Wietnamie mieszczą się w Hanoi i w Ho Chi Minh City. Inne międzynarodowe porty lotnicze znajdują się w Can Tho, Da Lat, Da Nang, Hai Phong, Hue, Nha Trang, Phu Quoc.

Porty morskie

Najważniejszymi portami morskimi w Wietnamie są: Cam Pha, Hon Gai, Hai Phong, Nghi Son, Cua Lo, Vung Ang, Chan May, Da Nang, Dung Quat, Quy Nhon, Van Phong, Nha Trang, Ba Ngoi, Ho Chi Minh, Vung Tau, Dong Nai, Can Tho.

1.7. Obowiązek wizowy

Istnieje obowiązek wizowy w stosunku do polskich obywateli podróżujących do Wietnamu. Organem wydającym wietnamskie wize na terenie Polski jest Ambasada Socjalistycznej Republiki Wietnamu w Warszawie:

ul. Resorowa 36, 02-956 Warszawa

Tel.: 22 651 6098

Faks: 22 651 6095

Email: vnemb.poland@yahoo.com lub vnemb.pl@mofa.gov.vn

Formularz wizowy : http://visa.mofa.gov.vn/_layouts/registration/ApplicationForm.aspx

Możliwe jest też uzyskanie wize na lotnisku (wyłącznie międzynarodowe porty lotnicze w Hanoi, Ho Chi Minh i Da Nang), po uprzednim uzyskaniu promesy wizowej. Promesy wydają m.in. agencje turystyczne.

1.8. Wykaz świąt państwowych

Nowy Rok: 1 stycznia

Nowy Rok Księżycowy (Tet): od ostatniego dnia ostatniego miesiąca księżycowego roku do trzeciego dnia kolejnego miesiąca księżycowego (w okolicach stycznia/lutego)

Święto Królów Hung: w dziesiątym dniu trzeciego miesiąca księżycowego (ok. końca kwietnia)

Dzień Zwycięstwa: 30 kwietnia (rocznica wyzwolenia Sajgonu w 1975 r.)

Dzień Pracy: 1 maja

Dzień Niepodległości: 2 września (rocznica proklamowania niepodległości w 1945 r.)

II. SYSTEM ADMINISTRACYJNY

2.1. Ustrój polityczny

Socjalistyczna Republika Wietnamu jest państwem o systemie jednopartyjnym, gdzie kontrolę nad życiem politycznym, gospodarczym i społecznym sprawuje Komunistyczna Partia Wietnamu (KPW). Zjazdy KPW odbywają się co pięć lat i przy tej okazji przyjmowane są rezolucje dotyczące zasadniczych celów rozwoju kraju oraz wybierani są członkowie Komitetu Centralnego KPW. Ostatni kongres KPW (12) odbył się w styczniu 2016 roku. Komitet Centralny (KC) spotyka się na plenach dwa - trzy razy w roku i posiada swój własny aparat administracyjny. Najważniejszym organem Komitetu Centralnego jest jego Biuro Polityczne (BP), które w praktyce ma największy wpływ na rządzenie krajem. Od 2011 r. sekretarzem generalnym BP jest Nguyen Phu Trong (w 2016 r. uzyskał reelekcję). Sekretarz generalny jest formalnie najważniejszą osobą w BP i podlega mu m.in. Sekretariat, na bieżąco nadzorujący pracę KC.

2.2. Władza wykonawcza

Według konstytucji najwyższym organem władzy państwowej w Wietnamie jest Zgromadzenie Narodowe, które dokonuje wyboru prezydenta kraju oraz powołuje szefa rządu i ministrów. Zgromadzenie Narodowe spotyka się dwa razy w roku podczas trzydziestodniowych sesji i ma formalną zwierzchność zarówno nad władzą wykonawczą jak i nad władzą sądowniczą. Członkowie Zgromadzenia Narodowego wybierani są w wyborach powszechnych i bezpośrednich na pięcioletnie kadencje. Przewodniczącą Zgromadzenia Narodowego jest obecnie Nguyen Thi Kim Ngan – pierwsza kobieta piastująca ten urząd.

Ze względu na ograniczoną w praktyce – choć rosnącą w ostatnich latach – rolę Zgromadzenia Narodowego, poszczególne ministerstwa mają duże znaczenie w procesie legislacyjnym i w prawodawstwie. Rządem kieruje powoływany na wniosek prezydenta spośród członków Zgromadzenia Narodowego premier. Od 2016 r. premierem SRW jest Nguyen Xuan Phuc.

Prezydent jest głową państwa, jednakże jego rola ogranicza się w znacznej mierze do pełnienia funkcji ceremonialnych. Od kwietnia 2016 r. prezydentem SRW jest Tran Dai Quang.

Wietnam jest podzielony na 58 prowincji i 5 miast wydzielonych. Prowincje dzielą się na powiaty, a te z kolei na gminy. Administracja publiczna funkcjonuje na czterech poziomach: centralnym (zgromadzenie narodowe, prezydent, rząd, sąd najwyższy, prokurator generalny), prowincji/miast wydzielonych, powiatów oraz gmin. Na wszystkich poziomach administracji publicznej powoływane są do życia w drodze bezpośrednich wyborów na pięcioletnie kadencje Rady Narodowe, które z kolei powołują swoje organy wykonawcze, tzw. Komitety Ludowe.

2.3. Struktura administracji gospodarczej

Głównym podmiotem administracji gospodarczej Wietnamu jest rząd centralny wraz z szeregiem ministerstw – przede wszystkim Planowania i Inwestycji, Przemysłu i Handlu, Finansów, Transportu, Budownictwa, Zasobów Naturalnych i Środowiska, Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Nauki i Technologii, Informacji i Komunikacji, Zdrowia – i innych instytucji centralnych, takich jak Państwowy Bank Wietnamu. Bank centralny nie jest instytucją niezależną, a polityka monetarna podlega wytycznym rządu.

Podmiotami administracji gospodarczej są w Wietnamie również władze na szczeblu lokalnym: Komitety Ludowe. Podmioty te zyskały w ostatnich latach na znaczeniu wraz z decentralizacją władzy w zakresie nadzoru nad inwestycjami.

2.4. Sądownictwo gospodarcze

Struktura sądownictwa w Wietnamie jest trzy poziomowa: sąd najwyższy, sądy prowincjonalne i sądy powiatowe. Sąd najwyższy i sądy prowincjonalne posiadają ponadto szereg sądów specjalistycznych, tj. sądy gospodarcze, sądy administracyjne, sądy cywilne, sądy pracy i sądy kryminalne. Wietnam ma dwupoziomowy system sądowniczy, gdzie decyzje sądów pierwszej instancji mogą w szczególnych przypadkach podlegać rewizji sądów apelacyjnych. Sądy gospodarcze posiadają jurysdykcję m.in. w sprawach dotyczących sporów biznesowych i w sprawach upadłościowych. Prerogatywą sądów administracyjnych jest natomiast m.in. rozpatrywanie przypadków niedopełnienia biurokratycznych procedur przez przedstawicieli administracji publicznej.

Wiele przedsiębiorstw zagranicznych decyduje się jednak na pozasądowe rozwiązywanie sporów gospodarczych, co spowodowane jest kilkoma czynnikami. Po pierwsze, niezależni eksperci uważają, że sądy nie są w pełni obiektywne względem zagranicznych podmiotów. Po drugie, egzekucja praw wciąż daleka jest od doskonałości. W związku z tym popularne są metody pozasądowego rozwiązywania sporów gospodarczych: mediacja i arbitraż. Kultura wietnamska jest tradycyjnie kulturą konsensusu, również prawni wietnamskie zachęca do rozwiązywania sporów poprzez mediację.

Ustawa o arbitrażu handlowym (nr 54-2010-QH12) weszła w życie w 2011 r. Najważniejszą instytucją arbitrażową jest Vietnam International Arbitration Center, działająca przy Wietnamskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (VCCI). Od 1995 r. Wietnam jest sygnatariuszem Konwencji Nowojorskiej z 1958 r. o uznawalności i egzekwowaniu zagranicznych odszkodowań arbitrażowych, a jednostkami arbitrażowymi mogą być inne podmioty zarówno na terenie, jak i poza granicami Wietnamu. Instytucje arbitrażowe działają np. w niektórych prowincjach i miastach Wietnamu, choć wiele firm decyduje się na wyznaczenie w kontraktach własnych, niezależnych komisji arbitrażowych. Większość zagranicznych firm wybiera instytucje arbitrażowe poza granicami Wietnamu. Arbitraż nie rozwiązuje jednak problemu słabej egzekucji prawa w Wietnamie. Ponadto wietnamskie sądy nie zawsze honorują zagraniczne wyroki arbitrażowe.

GOSPODARKA

3.1. Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej

Kontekst historyczny

W drugiej połowie lat 80-tych XX wieku, m.in. w wyniku tzw. reform „Doi Moi” („odnowa”), nastąpiło otwarcie wietnamskiej gospodarki na świat, poczyniono też kroki na rzecz uczynienia jej wolnorynkową (choć państwo wciąż kontroluje w szczególności przemysł ciężki). W rezultacie w ostatnim dwudziestoleciu Wietnam osiągnął średni roczny wzrost PKB rzędu 6,44%, co jest drugim najlepszym (po Chinach) wynikiem na świecie. Wietnamski wzrost charakteryzuje się również bardzo dużą stabilnością (drugi najwyższy wskaźnik stabilności wzrostu PKB). Od 2008 r. jest oficjalnie uznawany za gospodarkę o średnich dochodach. Stopa ubóstwa w Wietnamie spadła z ok. 75% w 1990 r. do ok. 8% w 2016 r. Pomimo rozlicznych wyzwań strukturalnych i utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej dla obcokrajowców, Wietnam jest powszechnie uznawany za kraj o znaczącym potencjale gospodarczym.

PKB

W połowie 2016 r. PKB Wietnamu wyniósł ok. 4.658.884 mld VND (w cenach bieżących), co w przeliczeniu na dolara po kursie Państwowego Banku Wietnamu z dnia 31/8/2016 (22.270 VND/USD), wynosi 209,2 mld USD. Przy uwzględnieniu parytetu siły nabywczej (PPP) było to ok. 580 mld USD, co daje per capita 2.225 USD (nominalnie) i 6.170 USD (PPP). Jest to jeden z najniższych poziomów w regionie. Statystyka nie odzwierciedla jednak znacznego zróżnicowania dochodów między mieszkańcami wielkich aglomeracji miejskich a ludnością zamieszkującą resztę kraju (66,3% populacji zamieszkuje tereny wiejskie). Szybki wzrost gospodarczy uległ spowolnieniu w dobie globalnego kryzysu gospodarczego. W 2015 r. zdołano odzyskać tempo sprzed kryzysu i wzrost PKB wyniósł 6,67%. Pierwsza połowa roku 2016 przyniosła jednak osłabienie tej dynamiki do 5,49%, znacznie poniżej

wcześniejszych prognoz. Motorem wzrostu gospodarczego w pierwszej połowie 2016 r. była produkcja przemysłowa +7,12% (+9,66% w analogicznym okresie roku poprzedniego), usługi +6,35% (najwyższy wzrost od 2012 r.) – w tym handel (+8%). Najgorzej radziło sobie górnictwo -2,2%, a także sektor rolny, który po raz pierwszy w historii zanotował spadek wartości. To właśnie przede wszystkim bardzo słaby wynik rolnictwa odpowiada za niespodziewanie niskie tempo wzrostu PKB Wietnamu w pierwszej połowie 2016 r.

Inflacja, stopy procentowe

W pierwszej połowie 2016 r. wskaźnik inflacji wyniósł 1,8% r/r. W ujęciu rocznym średni wzrost cen w 2015 roku wyniósł 0,9%. Spadek poziomu inflacji umożliwił władzom obniżenie stóp procentowych, które w grudniu 2015 r. osiągnęły następujące poziomy: refinansowania – 6,5%, redyskontowa – 4,5%, bazowa – 9%.

Budżet, dług publiczny

Zgromadzenie Narodowe SRW zaplanowało deficyt budżetowy na poziomie 5,5% PKB w 2015 r. Oficjalny poziom długu publicznego wyniósł z końcem 2015 r. 6,5% PKB, ale – jeśli wziąć pod uwagę zadłużenie państwowych przedsiębiorstw rządu ponad 40 mld USD – rzeczywiste zadłużenie państwa jest znacznie wyższe. W grudniu 2015 r. rating kredytowy Wietnamu był następujący: Standard & Poor - BB-, stabilny, Moody's - B1, stabilny i Fitch - BB-, stabilny.

Bilans płatniczy

W 2015 r. deficyt handlowy SRW wyniósł 3,5 mld USD, jednak po pierwszych sześciu miesiącach 2016 r., odzyskano uzyskiwaną od 2012 r. nadwyżkę w wysokości +1,5 mld USD. Kurs wymiany wietnamskiego donga w 2016 r. utrzymywał się na stabilnym poziomie, po kilkakrotnych dewaluacjach w roku poprzednim. Poziom rezerw walutowych stanowi równowartość ok. 2,5 miesiąca importu.

Inwestycje zagraniczne

Na koniec 2015 r. skumulowana wartość zrealizowanych w Wietnamie bezpośrednich inwestycji zagranicznych wyniosła ok. 394,2 mld USD (20 069 projektów). Wietnam przyciąga inwestorów m.in. tanią siłą roboczą oraz ulgami podatkowymi i celnymi przy produkcji na eksport. Zniechęcająco działają natomiast obciążenia regulacyjno-admini-

stracyjne i słaby stan infrastruktury. Największymi inwestorami pod względem skumulowanej wartości projektów są: Korea Południowa (45,2 mld USD – 4970 projektów), Japonia (39 mld USD – 2914 projektów), Singapur (35,1 mld USD – 1544 projekty), Tajwan (31 mld USD – 2478 projektów), Brytyjskie Wyspy Dziewicze (19,3 mld USD – 623 projekty) i Hongkong (15,5 mld USD – 975 projektów). Wszystkie kraje Unii Europejskiej zainwestowały w sumie 23,4 mld USD w 1750 projektów, z czego najwięcej: Holandia (8,3 mld USD – 255 projektów), Wielka Brytania (4,7 mld USD – 241 projektów), Francja (3,4 mld USD – 448 projektów) i Luksemburg (1,9 mld USD – 40 projektów).

W pierwszej połowie 2016 r. zarejestrowano 1145 nowych projektów o łącznej wartości 11,3 mld USD, co oznacza wzrost o 105,4% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Liderem pozostaje Korea Południowa (41,8% wartości nowych projektów), dalej plasuje się Singapur (13,6% łącznej wartości nowych inwestycji), a następnie Tajwan, Japonia i Hongkong.

Obroty handlowe

W 2015 roku obroty handlu zagranicznego Wietnamu osiągnęły 327,7 mld USD, z deficytem na poziomie -3,5 mld USD. Wartość eksportu wzrosła w perspektywie rocznej o 8% (do 162,1 mld USD), a importu o 12% (do 165,6 mld USD). Najważniejszymi produktami w wietnamskim eksporcie były: telefony i części zamienne (24 mld USD), wyroby włókiennicze (20,7 mld USD), artykuły rolno-spożywcze (łącznie 12 mld USD w przypadku kawy, ryżu, pieprzu, manioku i orzechów nerkowca), elektronika i komputery (11,7 mld USD), obuwie (10,2 mld USD), owoce morza (7,9 mld USD), ropa naftowa nierafinowana (7,2 mld USD), drewno i wyroby z drewna (6,1 mld USD), urządzenia mechaniczne i części zamienne (7,2 mld USD), środki transportu i części zamienne (5,5 mld USD).

Najważniejszymi produktami importowymi były: urządzenia mechaniczne (22,5 mld USD), elektronika, komputery i akcesoria (18,8 mld USD), tkaniny (9,5 mld USD), telefony i akcesoria (8,6 mld USD), paliwo po rafinacji (7,6 mld USD), stal (7,6 mld USD), plastik (6,3 mld USD), surowce do produkcji wyrobów włókienniczych i obuwia (4,7 mld USD), pasze dla bydła (3,3 mld USD), chemikalia (3,3 mld USD), metale nieżelazne (3,5 mld USD) oraz produkty chemiczne (3,2 mld USD).

Najważniejszymi partnerami w wietnamskim eksporcie były: USA (28,5 mld USD), UE (27,9 mld USD), ASEAN (19 mld USD), Chiny (14,8 mld USD), Japonia (14,7 mld

USD), Korea Południowa (7,8 mld USD), zaś w imporcie Chiny (43,6 mld USD); ASEAN (23,1 mld USD); Japonia (12,7 mld USD); UE (8,9 mld USD), Tajwan (7,5 mld USD).

Polityka handlowa

Wietnam wypełnia większość zobowiązań wobec Światowej Organizacji Handlu (WTO) zgodnie z harmonogramem ustalonym podczas przystąpienia do tej organizacji w 2007 r. W ostatnich latach wietnamski rząd poczynił kroki na rzecz liberalizacji handlu z państwami ASEAN, którego Wietnam jest członkiem. 31 grudnia 2015 r. zainaugurowano ASEAN Economic Community (AEC), będącą częścią szerszego projektu (ASEAN Community – AC), zawierającego poza gospodarczym, filar bezpieczeństwa, polityczny i kulturalny. Postępuje też liberalizacja współpracy handlowej ASEAN z krajami trzecimi – poprzez podpisanie porozumień o wolnym handlu (FTA) z Chinami, Koreą Południową, Indiami oraz Australią i Nową Zelandią, jak również partnerstwa ekonomicznego z Japonią. W 2015 r. Wietnam zakończył negocjacje i podpisał FTA z Koreą Południową i Euroazjatycką Unią Gospodarczą (EEU - unia celna Rosji, Kazachstanu, Białorusi, Armenii i Kirgistanu), a także dwóch największych umów handlowych: FTA z UE (EVFTA) i Trans-Pacific Partnership (TPP, m.in. z USA i Japonią). Wejście w życie obu spodziewane jest w 2018 r. Z drugiej strony Wietnam wprowadził w ostatnich latach wiele barier pozataryfowych

Utrudnienia inwestycyjne i handlowe

Międzynarodowe rankingi z 2016 r. uwidaczniają wyzwania strukturalne wietnamskiej gospodarki. W rankingu Doing Business 2016, Banku Światowego (WB) i Międzynarodowej Korporacji Finansowej (IFC), Wietnam zajął 90. miejsce wśród 189 państw świata (spadek o 12 pozycji w stosunku do poprzedniego rankingu). Spośród dziesięciu analizowanych kategorii kraj poprawił notowania w pięciu, ale spadki były zdecydowanie wyraźniejsze, najdotkliwsze zanotowano w egzekwowaniu umów – o 27 pozycji (74.), rejestracji nieruchomości – o 25 pozycji (58.), warunkach handlu transgranicznego – o 24 pozycje (99.) i rozwiązywaniu sporów – o 19 pozycji (123.). Największą poprawę zanotowano w dostępie do elektryczności – o 27 pozycji (108.) i uzyskiwaniu pozwolenia na budowę – o 10 pozycji (12.) i jest to najlepsza pozycja Wietnamu we wszystkich analizowanych kategoriach. Najniższą pozycję kraj notuje w procedurach podatkowych – 168.

W rankingu konkurencyjności gospodarek Światowego Forum Ekonomicznego (WEF) z 2015 - 2016 r., Wietnam zajął 56. miejsce na 140 analizowanych krajów, z czego m.in. 109. pod względem ochrony inwestorów mniejszościowych, 119. pod względem czaso-

chłonności rozpoczynania działalności gospodarczej, 88. pod względem ochrony praw własności intelektualnej, 90. pod względem obciążeń regulacjami rządowymi, 130. pod względem standardów w audycie i sprawozdawczości, 93. pod względem jakości dróg, 76. pod względem jakości portów morskich, 113. pod względem jakości szkół zarządzania, 100. pod względem pozataryfowych barier handlowych, 90. pod względem procedur celnych, 106. w dziedzinie przepustwa i łapówek, itp. Jako największe bolączki prowadzenia biznesu w Wietnamie, autorzy raportu wskazują (w kolejności): utrudniony dostęp do finansowania, częste zmiany regulacji, brak wykształconej siły roboczej, niską etykę pracy i korupcję.

W rankingu percepcji korupcji Transparency International za rok 2016 Wietnam zajął 112. miejsce na 167 sklasyfikowanych państw z niezmienną od 2012 r. liczbą punktów (31), a w rankingu wolności gospodarczej z 2016 r. Wall Street Journal i Heritage Foundation – 131. miejsce na 178 państw świata.

W niemal wszystkich powyższych dziedzinach, w ciągu ostatnich lat, do roku 2013, następowało pogorszenie pozycji Wietnamu, co było wypadkową powolnych reform strukturalnych. Nieznacznie lepiej było w 2015 i 2016 r., kiedy to kraj poprawił swoje notowania w wielu rankingach. Było to skutkiem sporej liczby nowych regulacji m.in. nowelizacji prawa inwestycyjnego i prawa o przedsiębiorstwach.

Znowelizowane prawo inwestycyjne jest zdecydowanie bardziej liberalne i bardziej przejrzyste w porównaniu z dotychczasową ustawą. Uproszczono procedury w przyznawaniu pozwoleń na inwestycje. Muszą być one uzyskiwane jedynie gdy zagraniczny inwestor posiada ponad połowę kapitału projektu. Nastąpiło wyraźne rozdzielenie regulacji inwestycyjnych od tych dotyczących działalności gospodarczej jako takiej. Oba te aspekty do tej pory znajdowały się w jednym akcie prawnym. Wyraźnie wyszczególniono zabronioną działalność (np. handel narkotykami, dzikimi zwierzętami, organami ludzkimi itd.)

W sześciu pierwszych miesiącach 2016 r. liczba nowo zarejestrowanych firm wyniosła 54501, a łączna wartość kapitału zarejestrowanego wyniosła 427,8 tys. mld VND, czyli liczba nowych firm wzrosła o 20%, a wartość kapitału wzrosła o 51,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 roku. Ponadto 16125 firm zwiększyło swój kapitał łącznie o 774,7 tys. mld VND. Do końca czerwca 2016 r. łączna wartość kapitału nowo zarejestrowanych firm oraz kapitału zwiększonego przez istniejące firmy wyniosła 1202,5 tys. mld VND. Znaczny wzrost zarówno pod względem liczby nowozarejestrowanych firm

i wartości kapitału w I połowie 2016 r. pokazuje pozytywny wpływ nowych regulacji: Ustawy o Przedsiębiorstwach i Ustawy o Inwestycjach.

Sytuacja sektora bankowego

Od 2014 roku banki komercyjne mają możliwość swobodnego ustalania oprocentowania depozytów i kredytów. Dotychczas musiały się podporządkowywać administracyjnym nakazom, określającym górne progi. Większość banków stosowała stopy o wiele niższe niż te progi.

3.2. Tabela głównych wskaźników makroekonomicznych

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
PKB (mld USD) ¹	134,598	155,565	170,565	186,049	193,599
PKB per capita (USD) ¹	1532,3	1752,6	1901,7	2052,8	2171,1
PKB per capita wg parytetu siły nabywczej (PPP) (USD) ¹	4717,0	5001,1	5295,4	5634,9	6020,2
Wzrost PKB (%) ¹	5,9	5,0	5,4	5,98	6,67
Deficyt fiskalny (% PKB, wg metodologii SRW) ³	4,9	4,8	5,3	5,3	5,7
Dług publiczny (% PKB, wg metodologii SRW) ³	54,9	50,8	54,5	58	64
Inflacja (% , na koniec roku) ¹	18,1	6,8	6,0	1,9	1,7
Bezrobocie (%) ²	4,51	2,74	2,75	2,45	2,31
Obroty handlu zagranicznego (mld USD) ²	202	229	261	298	328
Eksport (mld USD) ²	96	115	127	150	162
Import (mln USD) ²	106	114	134	148	166
Saldo na rachunku obrotów bieżących (% PKB) ¹	0,17	5,96	5,55	5,41	-3,5
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne zrealizowane w SRW (mld USD) ⁴	11,0	10,5	11,5	12,4	14,5
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne z SRW (mld USD) ⁴	0,9	1,546		1,047	0,9

¹ Międzynarodowy Fundusz Walutowy, ² Główny Urząd Statystyczny SRW, ³ Ministerstwo Finansów SRW, ⁴ Ministerstwo Planowania i Inwestycji SRW.

3.3. Główne sektory gospodarki

Struktura i dynamika PKB Wietnamu w pierwszej połowie 2016 r.

	Dynamika	Procent ogółu	Wartość w mld VND
OGÓŁEM	+5,52	100,00	1879873
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	-0,18	15,74	295890
Rolnictwo	-0,78	12,02	225974
Leśnictwo	+5,75	0,72	13539
Rybołówstwo	+1,25	3,00	56377
Przemysł i budownictwo	+7,12	32,94	619254
Przemysł	+6,82	27,96	525630
Wydobywczy	-2,2	7,90	148434
Produkcja fabryczna	+10,10	15,29	287569
Elektryczność, gaz, woda	+11,70	4,19	78715
Budownictwo	+8,80	4,98	93624
Usługi	+6,35	41,01	770847
Handel, naprawy motorów/pojazdów	+8,10	10,33	194247
Transport, składowanie	+5,12	2,67	50148
Hotelarstwo i restauratorstwo	+5,65	3,95	74306
Informacje i telekomunikacja	+8,76	0,70	13250
Finanse, bankowość, ubezpieczenia	+6,10	4,03	75687
Rynek nieruchomości	+3,33	5,59	104979
Nauka i technologia	+6,82	1,20	22602
Partia, związki, stowarzyszenia, zarządzanie państwem, obronność	+7,00	2,94	55225
Edukacja i szkolenia	+7,15	4,19	78830
Służba zdrowia i pomoc społeczna	+7,30	2,26	42483
Artystwo, rozrywka	+7,20	0,63	11762
Inne serwisy	+6,18	1,94	36501
Prace w gospodarce domowej	+6,56	0,17	3145

3.4. Główni partnerzy handlowi Wietnamu i uczestnictwo w wielostronnych organizacjach o charakterze ekonomicznym

GŁÓWNI PARTERZY HANDLOWI WIETNAMU W pierwszej połowie 2016 r. (mld USD)

Partnerzy handlowi	Import do Wietnamu	Zmiana w wymiarze rocznym	Eksport z Wietnamu	Zmiana w wymiarze rocznym	Bilans handlowy	Obroty handlowe
Stany Zjedn.	3,8	+2%	17,7	+12,8%	13,9	21,5
UE	4,6	-6,5%	16,3	+9,8%	11,7	20,9
ASEAN	11,5	-3,4%	8,2	-12,6%	-3,3	19,7
Chiny	23,3	-2,9%	9,2	+14,3%	-14,1	32,5
Japonia	6,8	-6,3%	6,6	-1,3%	-0,2	13,4
Korea Poł.	14,9	+7,9%	5,1	+39%	-9,8	20
Globalnie	80,7	-0,5%	82,2	+5,9%	1,5	162,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny Wietnamu

Wietnam jest członkiem m.in. Światowej Organizacji Handlu (WTO) i Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Jako państwo członkowskie ASEAN, Wietnam przynależy do strefy wolnego handlu AFTA i jest sygnatariuszem porozumień o wolnym handlu z Chinami, Koreą Południową, Indiami oraz Australią i Nową Zelandią, jak również partnerstwa ekonomicznego z Japonią. Wietnam podpisał też osobne dwustronne partnerstwo ekonomiczne z Japonią. W 2015 r. zakończone zostały negocjacje i podpisane umowy o wolnym handlu z Koreą Południową, Euroazjatycką Unią Gospodarczą (EEU - unia celna Rosji, Kazachstanu, Białorusi, Armenii i Kirgistanu). W sierpniu 2015 r. zakończono również rozmowy z Unią Europejską nt. umowy o wolnym handlu. Tekst został opublikowany w lutym 2016 r., a planowane wejście w życie to rok 2018. Mniej więcej w tym samym czasie (wrzesień 2015 r.) zakończono negocjacje Umowy Trans-Pacyficznej (TPP) z 12 państwami (m.in. Stany Zjednoczone i Japonia). Umowę podpisano w lutym 2016 r., a ratyfikacja planowana jest w 2018 r.

3.5. Relacje gospodarcze z UE

Współpraca handlowa

UE jest trzecim, po Chinach i ASEAN, partnerem handlowym Wietnamu. Drugim największym rynkiem eksportowym i 5 największym źródłem importu. Obroty handlowe między UE i Wietnamem osiągnęły w 2015 r. poziom 36,905 mld EUR, z czego wartość eksportu do UE wyniosła 33 mld USD, a importu 9,24 mld USD. Deficyt handlowy UE z SRW wyniósł 23,65 mld USD. Największymi unijnymi eksporterami do Wietnamu były Niemcy, Włochy, Francja, Wielka Brytania a importerami Dania, Wielka Brytania, Włochy, Hiszpania i Francja. Najważniejszymi produktami eksportowymi Wietnamu były: elektronika, obuwie, tekstylia i odzież, komputery i części zamienne, kawa, owoce morza oraz produkty drewniane. W imporcie z UE do Wietnamu dominują maszyny przemysłowe i elektryczne, samoloty, pojazdy, produkty farmaceutyczne, produkty chemiczne, produkty mleczne i pasza dla zwierząt.

Współpraca inwestycyjna

Unia Europejska jest ważnym inwestorem w Wietnamie. Wiele firm europejskich decyduje się na podbój wietnamskiego rynku poprzez działalność inwestycyjną a nie ściśle handlową. Inwestycje UE skupiają się przede wszystkim w sektorze przetwórstwa i produkcji, a następnie produkcji i dystrybucji prądu, gazu i wody oraz IT. W 2015 roku 23 z 28 państw UE zainwestowało bezpośrednio w 1750 projektów w Wietnamie z łączną wartością kapitału zarejestrowanego 23,36 mld USD. Inwestycje o największej łącznej wartości wśród państw UE miały: Holandia (8,26 mld USD, czyli 35,3% całkowitej wartości zarejestrowanego kapitału), Wielka Brytania (4,74 mld USD, czyli 20,3% całości), Francja (3,42 mld USD, 14,6% całkowitej wartości kapitału).

Współpraca instytucjonalna

Unia Europejska i Wietnam nawiązały stosunki dyplomatyczne w 1990 r. i w 1995 r. podpisały „Ramowe Porozumienie o Współpracy” (Framework Cooperation Agreement). Od 1996 r. działa na terenie Wietnamu Delegatura Komisji Europejskiej i ma miejsce częsta wymiana wizyt. W 2005 r. rząd SRW jako jedyny w regionie przyjął „Master Plan” wyznaczający kierunki rozwoju stosunków z UE do 2015 r. UE i Wietnam podpisały w 2012 r. „Porozumienie o partnerstwie i współpracy” (Partnership and Cooperation Agreement, PCA), które zostało ratyfikowane w 2016 r. i zastąpiło porozumienie z 1995 r. W 2015 r.

UE i Wietnam zakończyły negocjacje porozumienia o wolnym handlu, które ma wejść w życie w 2018 r. Znaczącym elementem współpracy jest pomoc rozwojowa UE dla Wietnamu. Budżet pomocowy UE rósł ze 140 mln EUR w latach 1996 – 2001, 162 mln EUR w latach 2002 - 2006 do około 304 milionów EUR w latach 2007 - 2013. Priorytetowe obszary finansowania UE to ochrona zdrowia, zmniejszenie ubóstwa, pomoc techniczna, handlowa i współpraca gospodarcza. Program MIP (Multi-Annual Indicative Programme) na lata 2014 - 2020 opiewa na 400 mln EUR, z czego 90% (do 350 mln EUR) na rzecz zrównoważonego rozwoju energetycznego w Wietnamie.

DWUSTRONNA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA

4.1. Gospodarcze umowy dwustronne

Umowa między Rządem RP a Rządem SRW o wzajemnej ochronie informacji niejawnych (09.09.2010).

Umowa między Ministerstwem Obrony Narodowej RP reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej a Ministerstwem Obrony SRW reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej o współpracy dotyczącej obronności (09.09.2010).

Porozumienie między Departamentem Zdrowia Zwierząt Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi SRW a Głównym Lekarzem Weterynarii RP o rozwoju wzajemnie korzystnej współpracy w dziedzinie weterynarii (09.09.2010).

List intencyjny o współpracy między Ministerstwem Środowiska RP a Ministerstwem Zasobów Naturalnych i Środowiska SRW (09.9.2010).

Umowa między Rządem RP a Rządem SRW o udzieleniu kredytu w ramach pomocy związanej (22.01.2008).

Umowa między Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP a Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi SRW o współpracy w dziedzinie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych (17.01.2005).

Protokół między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie obowiązywania dwustronnych umów w stosunkach między RP a SRW (18.07.2000).

Umowa między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie udzielenia kredytu (06.06.1998); Porozumienia w formie wymiany not między Rządem RP a Rządem SRW o zmianie Umowy między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie udzielenia kredytu, podpisanej w Hanoi dnia 6 czerwca 1998 roku poprzez wymianę not (16.12.2003).

Umowa między Rządem RP a Rządem SRW o współpracy w transporcie morskim (06.12.1995); Porozumienie zawarte w formie wymiany not między Rządem RP a Rządem SRW o zmianie art. 15 ustępow 1 Umowy między Rządem RP a Rządem SRW o współpracy w transporcie morskim z 6.12.1995 (19.07.2004).

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji (31.08.1994).

Umowa między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (31.08.1994).

Umowa między Rządem PRL a Rządem SRW o cywilnej komunikacji lotniczej (11.09.1976).

Treści powyższych umów można znaleźć na stronie internetowej www.traktaty.msz.gov.pl.

4.2. Handel zagraniczny

Tabela 1: Obroty towarowe Polski z Wietnamem w latach 2004 - 2015 (w mln USD):

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Eksport	42	53	69	68	127	108	106	130	158	147	173	224
Import	168	191	259	375	530	418	515	783	819	1145	1307	1523
Deficyt	125	138	190	307	403	310	409	653	661	998	1134	1300
Obroty	210	245	329	444	656	526	622	913	977	1292	1480	1747

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego RP

W 2015 r. wartość obrotów handlowych między Polską a Wietnamem wzrosła o 18% i wyniosła 1,75 mld USD, przy czym wartość eksportu z Polski do Wietnamu wzrosła o 29% i wyniosła 224 mln USD, a wartość importu z Wietnamu do Polski wzrosła o 17% i wyniosła 1,52 mld USD. W 2015 r. deficyt handlowy na niekorzyść Polski wyniósł 1,3 mld USD.

W 2015 r. w polskim eksporcie do Wietnamu dominowały artykuły rolno-spożywcze – 110 mln USD, wyroby przemysłu chemicznego, zwłaszcza produkty farmaceutyczne – 38 mln USD, pojazdy, jednostki pływające – 28 mln USD, urządzenia mechaniczne i elektryczne – 23,6 mln

Polskie firmy są tradycyjnie aktywne w Wietnamie w przemyśle ciężkim: wydobywczym i stoczniowym. Jednak wyzwania natury administracyjnej, ekologicznej oraz trudności budżetowe po stronie wietnamskiej sprawiają, że małym i średnim polskim firmom łatwiej jest zdobywać rynek konsumencki. Szybki wzrost gospodarczy i demograficzny, napływ ludności do miast oraz bardzo dynamiczny rozwój klasy średniej sprawiają, że wietnamski rynek dóbr konsumpcyjnych ma znaczny, długoterminowy potencjał. Wietnam zamieszkuje ok 4 tysięcy absolwentów polskich uczelni, a niektórzy spośród nich zajmują się działalnością handlową.

W 2015 r. w imporcie z Wietnamu do Polski dominowały wyroby i urządzenia elektroniczne – 735 mln USD, artykuły rolno-spożywcze – 220 mln USD, obuwie – 198 mln USD i tekstylia – 133,5 mln USD. Spośród powyższych pozycji najszybciej w 2015 roku wzrastał import do Polski wietnamskich urządzeń elektronicznych (telefony komórkowe i części do nich).

4.3. Inwestycje

Według danych wietnamskiego Ministerstwa Planowania i Inwestycji, polscy inwestorzy zarejestrowali do 2015 r. w Wietnamie 91,14 mln USD.

Największe wietnamskie inwestycje w Polsce to: „Food Techno” w Kobierzycach o wartości 0,9 mln USD (2004 r.), Centrum Sportowe i Opieki Zdrowotnej w Warszawie o wartości 7 mln USD i fabryka Vinamilk Europe Sp. z o.o w Warszawie - największego wietnamskiego producenta mleka i produktów mlecznych o wartości 3 mln USD (czerwiec 2014 r.).

4.4. Współpraca regionalna

Nie odnotowuje się bezpośrednich, zinstytucjonalizowanych, faktycznych form współpracy między polskimi województwami, gminami i miastami a ich odpowiednikami po stronie wietnamskiej (pomimo podpisanego porozumienia o współpracy między Warszawą a Hanoi). Istnieje znaczący potencjał rozwoju stosunków na tej płaszczyźnie. Jedynym wyjątkiem było nawiązanie w 2012 r. kontaktów między województwem śląskim a prowincją Quang Ninh.

4.5. Współpraca samorządów gospodarczych

W 2007 r. podpisane zostało porozumienie o współpracy między Krajową Izbą Gospodarczą a Wietnamską Izbą Przemysłowo-Handlową. W 2009 r. powstała Polsko-Wietnamska Izba Gospodarcza działająca pod auspicjami Krajowej Izby Gospodarczej.

V. PROWADZENIE INTERESÓW W WIETNAMIE

Niniejszy rozdział zawiera omówienie wymagań w zakresie rejestracji, zapewnienia zgodności z prawem oraz sprawozdawczości dla przedsiębiorstw wchodzących na wietnamski rynek. Podane informacje mają charakter ogólny i nie należy traktować ich jako profesjonalnych porad.

Wymagania dotyczące zezwoleń:

Proces udzielania zezwoleń: inwestorzy zagraniczni, którzy inwestują w Wietnamie po raz pierwszy, mają obowiązek zarejestrowania swojego projektu inwestycyjnego poprzez wystąpienie o certyfikat rejestracji inwestycji (Investment Registration Certificate, „IRC”). Następnie muszą postarać się o certyfikat rejestracji przedsiębiorstwa (Business Registration Certificate, „BRC”) w celu założenia spółki, która będzie kierowała projektem inwestycyjnym.

Wybór sposobu działania:

5.1. Inwestycje bezpośrednie:

- Obecność handlowa w postaci spółki (przedsiębiorstw wyłącznie z kapitałem zagranicznym bądź joint venture z wietnamskim partnerem lub partnerami, przedstawicielstw, oddziałów)
- Inwestowanie w formułach kontraktowych: umowa o współpracy biznesowej (Business Cooperation Contract, BCC), wybuduj-eksploatuj-przełącz (Build-Operate-Transfer, BOT), wybuduj-przełącz-eksploatuj (Build-Transfer-Operate, BTO), wybuduj-przełącz (Build-Transfer, BT) oraz umowy partnerstwa publiczno-prywatnego;
- Nabycie udziałów/akcji lub wniesienie kapitału w celu uczestniczenia w zarządzaniu podmiotem gospodarczym;
- Inwestowanie w drodze połączeń i przejęć przedsiębiorstw.

5.2. Inwestycje pośrednie:

Zakup akcji, udziałów, certyfikatów akcji, obligacji oraz innych papierów wartościowych znajdujących się w obrocie giełdowym; inwestowanie za pośrednictwem funduszy lokujących aktywa w papiery wartościowe oraz innych pośredników finansowych.

Zapewnienie zgodności z przepisami i sprawozdawczość:

1. Sekretariat przedsiębiorstwa

Ład korporacyjny: w zależności od formy prawnej przedsiębiorstwa, w skład struktury kierowniczej mogą wchodzić rada członkowska, walne zgromadzenie, zarząd, przewodniczący rady członkowskiej, dyrektor lub dyrektor generalny.

2. Rachunkowość i audyt

5.3 Zasady i praktyka rachunkowości

Wszystkie spółki działające w Wietnamie muszą stosować wietnamskie standardy i system rachunkowości (VAS), które stanowią ustawowe ramy sprawozdawczości finansowej. Jeżeli system VAS jest stosowany bez żadnych modyfikacji, to rejestracja w Ministerstwie Finansów do celów korzystania z tego systemu nie jest obowiązkowa.

VAS szczegółowo określa sposób księgowania transakcji, w tym posługiwanie się specjalnymi kodami księgowymi i nazwami kont. Określa również standardowy plan kont, format wewnętrznej dokumentacji księgowej, ewidencję księgową prowadzoną dla wszelkiego rodzaju transakcji oraz wzór sprawozdania finansowego i ujawniania informacji finansowych. Cała dokumentacja księgowa musi być prowadzona w języku wietnamskim lub w języku obcym i w języku wietnamskim. Obowiązującą walutą księgową jest VND.

Sprawozdanie finansowe musi zostać sporządzone raz w roku, zbadane przez biegłego i złożone w terminie 90 dni od zakończenia roku obrotowego w:

- miejskim lub prowincjonalnym urzędzie skarbowym,
- MF lub prowincjonalnym departamencie finansów,
- w przypadku przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym – urzędzie, który wydał zezwolenie,

- Generalnym Urzędzie Statystycznym (GSO),
- w przypadku przedsiębiorstw zlokalizowanych w strefach przetwórstwa wywozowego (EPZ) lub strefach przemysłowych (IZ) – w zarządzie EPZ lub IZ.

5.3. Podatki

Wietnamski system podatkowy przewiduje następujące formy opodatkowania: podatek dochodowy od osób prawnych, podatek od wykonawców zagranicznych (foreign contractor tax), podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek od wartości dodanej, specjalny podatek handlowy (special sales tax), podatek przywózowy i wywozowy, podatek od zasobów naturalnych (natural resources tax) i podatek na ochronę środowiska (environment tax).

5.3.1. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Ustawa o CIT ma zastosowanie do wszystkich podmiotów krajowych i zagranicznych, które inwestują w Wietnamie.

Ustawa o CIT rozszerza definicję płatnika podatku na wszystkie przedsiębiorstwa zagraniczne, które uzyskują dochody w Wietnamie, niezależnie od tego, czy mają w Wietnamie stałe miejsce prowadzenia działalności.

Od 2016 r. Standardowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi 20%, o ile nie ma zastosowania żadna ulga podatkowa.

Stawka podatku dochodowego od osób prawnych obowiązująca dla działalności w zakresie poszukiwania i wydobycia złóż ropy naftowej, gazu ziemnego i innych cennych zasobów naturalnych wynosi od 32% do 50%. Stawka zmienia się w zależności od konkretnego projektu i podmiotu.

Niektóre projekty inwestycyjne mogą się kwalifikować do objęcia wakacjami podatkowymi i preferencyjnymi stawkami podatkowymi. Stawki preferencyjne w wysokości 10% i 17% są przyznawane odpowiednio na okres 15 i 10 lat. Wakacje podatkowe polegają na zwolnieniu z podatku przez okres od 2 do 4 lat oraz na obniżeniu stawki podatku na okres od 4 do 9 lat.

Zyski ze sprzedaży akcji lub udziałów bądź przeniesienia kapitału w przedsiębiorstwach podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Wietnam podpisał traktaty podatkowe dotyczące unikania podwójnego opodatkowania z ponad 70 krajami i regionami.

Zasady ogólne: dochodem przedsiębiorstwa podlegającym opodatkowaniu jest dochód wykazany w sprawozdaniu finansowym, z zastrzeżeniem określonych korekt. Dochód podlegający opodatkowaniu obejmuje również dochody uzyskane przez oddziały przedsiębiorstwa z prowadzonej działalności gospodarczej i z innych źródeł.

Przedsiębiorstwo może odliczać koszty tylko w przypadku spełnienia następujących warunków:

- Wydatki zostały faktycznie poniesione i są związane z działalnością produkcyjną i gospodarczą przedsiębiorstwa.
- Wydatki są udokumentowane kompletnymi fakturami i dowodami księgowymi wymaganymi przez prawo.
- Wydatki od 20 mln VND wzwyż muszą być udokumentowane dowodami płatności bezgotówkowych.
- Wydatki nie mogą być ujęte na liście kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Rozliczanie strat: przedsiębiorstwa ponoszące straty mogą przenosić straty na kolejne okresy maksymalnie przez pięć lat i odliczać te straty od dochodu podlegającego opodatkowaniu. Straty muszą być przenoszone w całości na pięć kolejnych lat (wliczając rok wakacji podatkowych).

Grupy kapitałowe: przenoszenie zysków i strat między jednostkami dominującymi i zależnymi jest niedozwolone.

5.3.2. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Zgodnie z ustawą o PIT, która weszła w życie 1 lipca 2013 r., płatnikami podatku są rezydenci i nierezydenci uzyskujący dochody podlegające opodatkowaniu.

Rok podatkowy w Wietnamie jest zbieżny z rokiem kalendarzowym. Jeżeli jednak osoba fizyczna przebywa w Wietnamie przez mniej niż 183 dni w roku kalendarzowym pierwszego przyjazdu, pierwszym rokiem podatkowym będzie okres 12 miesięcy od dnia przybycia do Wietnamu. Następnie rok podatkowy będzie zbieżny z rokiem kalendarzowym.

Rezydenci są obciążani podatkiem od dochodów uzyskiwanych ze źródeł krajowych i zagranicznych, natomiast nierezydenci są opodatkowani wyłącznie z tytułu dochodów uzyskiwanych ze źródeł w Wietnamie. Zgodnie z ustawą o PIT, dochód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych obejmuje dochody z działalności gospodarczej, zatrudnienia, inwestycji kapitałowych itd.

Dla rezydentów podatkowych stosuje się progresywną skalę podatkową z krańcowymi stawkami od 5% do 35% dla dochodu ze źródeł krajowych i zagranicznych. W przypadku nierezydentów podatkowych nakładany jest podatek w zryczałtowanej stawce 20% na dochody uzyskiwane w Wietnamie.

5.3.3 Podatek od wykonawców zagranicznych (FCT)

Zagraniczne organizacje i osoby fizyczne prowadzące dozwoloną działalność w Wietnamie bez zakładania podmiotu prawnego podlegają podatkowi FCT, na który składają się podatek od wartości dodanej (VAT) i CIT. Stawki zależą od rodzaju działalności gospodarczej (zazwyczaj wynoszą od 0,1 do 10%).

Inwestorzy zagraniczni zbywający papiery wartościowe (np. akcje notowane lub udziały w spółkach publicznych) podlegają podatkowi zryczałtowanemu w wysokości 0,1% całkowitych wpływów ze sprzedaży, niezależnie od tego, czy zbycie przyniosło zyski.

Dywidendy i przekazywanie zysków przez oddziały nie podlegają podatkowi u źródła.

Odsetki są opodatkowane u źródła podatkiem dochodowym w wysokości 5%. Na opłaty licencyjne na rzecz zagranicznych osób prawnych z tytułu transferu technologii i licencji nakładany jest podatek dochodowy od osób prawnych u źródła w wysokości 10%. Na opłaty z tytułu korzystania z licencji na znak towarowy nakładany jest podatek dochodowy od osób prawnych u źródła w wysokości 10% oraz VAT w wysokości 5%.

5.4 Podatki pośrednie

Podatek od towarów i usług (VAT) nakładany jest na wszystkie towary i usługi, których konsumpcja odbywa się w Wietnamie oraz które przywożone są do Wietnamu, w tym towary i usługi objęte specjalnym podatkiem konsumpcyjnym, z wyjątkiem pozycji nieopodatkowanych.

- Stawka ogólna: 10%
- Eksport towarów i usług: 0%
- Niektóre towary i usługi, np. zaopatrzenie w wodę, płody rolne, artykuły medyczne i pomoce dydaktyczne: 5%

Specjalny podatek konsumpcyjny (SCT) jest nakładany na importowane lub produkowane na miejscu papierosy, piwo, alkohole wysokoprocentowe, pojazdy silnikowe, paliwa i klimatyzatory, a także usługi, w tym kasyna, pola golfowe i lokale rozrywkowe. Produkty eksportowe są zwolnione z podatku SCT.

5.5 Cła

Należy zaznaczyć, że stawki celne często ulegają zmianom.

Wietnam wspiera eksport, dlatego niewiele artykułów podlega oczeniu i zasadniczo są to zasoby naturalne (stawka wynosi 4–40%).

Należności celne przywozowe są naliczane na podstawie kodów jednolitego systemu celnego (HS) dla towarów wwożonych do Wietnamu. Należności celne przywozowe dzielą się na 3 kategorie: stawki zwykłe, stawki preferencyjne i specjalne stawki preferencyjne, które mają zastosowanie w zależności od kraju pochodzenia towarów.

5.6 Inne podatki

Dzierżawa gruntu

Podatek z tytułu użytkowania gruntów jest naliczany raz w roku. Podstawę opodatkowania oblicza się jako iloczyn powierzchni terenu w metrach kwadratowych i stawek cen

gruntu, które są różne w zależności od lokalizacji (wyższe są ceny gruntów w Hanoi, Ho Chi Minh i innych ośrodkach miejskich).

Podatek z tytułu użytkowania gruntów do celów pozarolniczych: od 1 stycznia 2012 r. opodatkowaniu podlegają wszystkie tereny mieszkaniowe oraz użytkowanie gruntów do celów prowadzenia działalności gospodarczej, z pewnymi wyjątkami: tereny mieszkaniowe (0,03–0,15), grunty nierolnicze użytkowane do celów prowadzenia działalności gospodarczej (0,03), grunty użytkowane niezgodnie z przeznaczeniem (0,15).

Podatek na ochronę środowiska

Opodatkowaniu podlegają benzyna, oleje, smary, węgiel kamienny, roztwory chlorofluorowęglowodorów (HCFC), torebki foliowe, środki chwastobójcze, termitobójcze i owadobójcze, środki do impregnacji drewna oraz środki owadobójcze do magazynów.

Podatek od zasobów naturalnych (NRT)

Podatek dotyczy branż eksploatujących zasoby naturalne w Wietnamie. Przedmiotem opodatkowania są minerały metaliczne, minerały niemetaliczne, produkty leśne z lasów naturalnych, naturalne produkty morskie i naturalna woda mineralna, inne zasoby naturalne i ropa naftowa.

Ceny transferowe

Wietnamskie organy podatkowe mogą ponownie przeliczać cenę zakupu lub sprzedaży w celu uwzględnienia krajowych lub zagranicznych cen rynkowych. Metody dozwolone przepisami prawa są bardzo zbliżone do metod przewidzianych w wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Dozwolona jest między innymi metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej, metoda ceny odprzedaży czy metoda koszt plus.

Kontrola podatkowa

Kontrola podatkowa jest przeprowadzana raz w roku lub doraźnie. Wszelkie zaniżenia podatków stwierdzone przez inspektora podatkowego podlegają karze w wysokości 20% (lub 100%–300%, jeżeli zostaną uznane za uchylanie się od opodatkowania) i doliczane są do nich odsetki za zwłokę.

Finansowanie działalności

Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym mają obowiązek otworzyć rachunek w ban-

ku zlokalizowanym w Wietnamie, który jest zatwierdzony przez Wietnamski Bank Narodowy. Wszelkie transakcje walutowe, takie jak płatności czy przekazy zagraniczne, muszą być przeprowadzane zgodnie z zasadami określonymi przez SBV.

Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym mogą nabywać waluty obce od banku komercyjnego w celu spełnienia wymogów bieżących transakcji lub innych dozwolonych transakcji, pod warunkiem, że bank ten dysponuje daną walutą.

Inwestorzy zagraniczni nie podlegają ograniczeniom w zakresie minimalnej wysokości kapitału inwestycyjnego, ponieważ w Wietnamie nie obowiązują żadne zasady dotyczące cienkiej kapitalizacji, z wyjątkiem określonych sektorów, w których wymagana jest określona wysokość kapitału prawnego (własnego).

Zalety dla inwestorów zagranicznych

Wietnam stał się jednym z najpopularniejszych kierunków inwestycyjnych w Azji dzięki następującym zaletom:

- W ostatnich latach Wietnam jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się gospodarek azjatyckich;
- Niedostatecznie eksploatowane surowce mineralne;
- Centralne położenie w stosunku do pozostałych rynków Azji Południowo-Wschodniej;
- Stałe wsparcie w postaci pomocy zagranicznej;
- Dążenie władz do pragmatyzmu gospodarczego;
- Duże przywileje inwestycyjne dla wybranych rodzajów działalności.

ZABEZPIECZENIE TRANSAKCJI

VI. EKSPORTOWYCH

Oferta w transakcjach z kontrahentami z Wietnamu

Działalność gospodarcza prowadzona na rynkach ocenianych jako niestabilne jest obciążona dużym ryzykiem. Wietnam, zgodnie z klasyfikacją ryzyka krajów wg OECD należy do wysokiej, 5 klasy w skali od 0 do 7, gdzie klasa 0 oznacza kraje wysokorozwinięte. Przedsiębiorcy sprzedający polskie towary czy usługi z odroczonym terminem płatności do Wietnamu, mogą liczyć na wsparcie KUKI S.A.

Poniżej prezentujemy ofertę produktów, które służą zabezpieczeniu transakcji finansowych z partnerami handlowymi z Wietnamu.

6.1 Ubezpieczenia krótkoterminowych należności

- Polisa na Wschód
- Polisa Indywidualna
- Ubezpieczenie Kredytu Dostawcy
- Ubezpieczenie Kredytu dla Nabywcy
- Bezpieczne Inwestycje gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą
- Gwarancje kontraktowe

6.2 Ułatwienia finansowania

Ubezpieczenie należności w KUKI może pomóc w uzyskaniu finansowania w formie kredytu bankowego lub faktoringu. Cesja z polisy ubezpieczeniowej może stanowić dla instytucji finansującej dodatkowe zabezpieczenie, co dla banku, w procesie oceny ryzyka, jest niezwykle istotne.

- Program Finansowe Wspieranie Eksportu
- Gwarancje ubezpieczeniowe dotyczące spłaty krótkoterminowych
- kredytów finansujących kontrakty eksportowe
- Faktoring

Partnerzy:

EY Vietnam

Robert M.King

Vietnam GCR Leader

Email: robert.m.king@vn.ey.com

KUKE S.A.

ul. Sienna 39

00-121 Warszawa

tel. +48 22 35 68 300

e-mail: kontakt@kuke.com.pl

www.kuke.com.pl

Publikacja finansowana ze środków Ministerstwa Rozwoju RP
Warszawa 2016

ISBN: 978-83-63371-95-1